رسنیز کنفرانس

د موضوع شالید

د ټاکنو خپلواک کمیسیون باید د ټاکنیزو منډو ترړو د مالي چارو د سمبالولو لپاره یولړ مقررات جوړ کړی تر څو ډاډ تر لاسه شي چې نوماندان په غیر قانوني ټاکنیزو منډو ترړو لاس نه پورې کوي

د افغانستان په تیرو ټولټاکنو کې د درغلیو ادعاوو شتون درلود

- په افغانستان کی د فساد د شتون ټولیز چاپیریال او تیرو ټولټاکنو ته په کتو سره داسی اندیښنی شتون لری چی د ۱۳۹۳ کال ټولټاکنی به هم د فساد او درغلیو سره ملی وی.
- په ۱۳۸۸ کال کې د ولسمشر د ټاکنو لپاره د ټولټاکنو بهیر د امنیت له نه شتون، د تاوتریخوالي د موجودیت، د رای ورکونکو د ټیټې کچې له ګډون (څه نا څه ۳۰ ٪) له ټاکنیزو ګنو درغلیو، د ډار او ارعاب د فضا له موجودیت او له نورو دا ډول ټاکنیزو سرغړونو نه زیانمنې شوې وې.
- دټاکنیزو شکایاتو د اورېدلو کمیسون ته څه د پاسه ۲۸۰۰ شکایتونه رسیدلي ول چې د هغو ډېرې برخې د رایو ورکولو د څرنګوالي، د رایو د صندقونو د ډکولو په اړه له درغلیو او د ټاکنو په بهیر کې د ډار او ارعاب سره تړاو درلود.

د ټاکنو خپلواک کمیسیون د احتمالی درغلیو د مخنیوی لپاره ګامونه پورته کړیدی.

- د ټاکنو خپلواک کمیسیون د درغلیو د مخنیوی تګلاری د جوړولو لپاره د روښوالی د یوی ارزونی د پایلو څخه ګټه پورته کړیده.
- نوموړې دری اړخیزه تګلاره د تخنیکي چارو په ښه والي، د تیروتنو د کچې په را ټیټولو او د شمیرو او احصاییو د رپوټ ورکولو او د خلکو په پراخه ګډون باندې متمرکزه ده.
- دا به ډېره اړینه وي چې د دې تګلارې پلي کول په سمه توګه وڅارل شي تر څو ډاډ تر لاسه شي چې ټول اړونده کړنی په اغیزمنه توګه پلي کیږي.

سر بیره پر دې دا چاره لا تر اوسه روښانه نه ده چې د ټاکنو خپلواک کمیسیون او د مالي وزارت د ټاکنیزو منډو ترړو د مالي چارو او اړونده لګښتونو د تنظیمولو او څارلو لپاره د قانون سره سم کومې لارې چارې په پام کې نیولې دي که څنګه؟

- د رسمي موقفونو او یا هم دولتي سرچینو څخه ناوړه ګټه اخیستنه راتلونکو ټولټاکنو لپاره یو ریښتینی ګواښ ګڼل کیږي.
- دا خبره د دې لپاره ډېره اړینه ده چې د ګوندونو او نوماندانو د عایداتي ټولو سرچینو د ثبت او د لګښتونو د رپوټ ورکولو او څارلو لپاره اغیزمنې لارې چارې یا سیستمونه رامنځ ته شي تر څو ډاډ تر لاسه شي چې دا ډول ناوړه ګټې اخیستنې بیا نه پیښیږي.
- اوس مهال د عایداتو او لګښتونو د ثبت لپاره یوازې یو سیستم موجود دې چې هغه سیاسي ګوندونو ته ځانګړی شوی او د ځانګړو کسانو د ټاکنیزو منډو ترړو لپاره کومه قاعده موجوده نه ده. همدارنګه د عایداتو او شتمنیو د لاسته راوړلو سرچینی هم نه دی تصدیق شوی.
- په همدې توګه د څارلو او مراقبت د یوه داسې اغیزمن میکانیزم نه شتون هم محسوس دی تر څو دا ډاډ ورکړي چې د ولسمشرۍ د ټاکنو د منډو ترړو اړونده لګښتونه به له مجازو ټاکلو پولو څخه وانهوړي.

د اداري فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکی ګډی کمیتی د ټاکنو خپلواک کمیسیون، د مالیه وزارت او د اداری فساد پروړاندی د څارنی ستری اداری ته سپارښتنی کړی ترڅو په اغیزمنه توګه د ټاکنیزو منډوترړو تمویلول او لګښتونه وڅاری.

- د اداری فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه سپارښتنه کوی چی د ټاکنو خپلواک کمیسیون باید د ولسمشرۍ په راروانو ټولټاکنو کې د ځانګړو نوماندانو د منډو ترړو لپاره د سیاسي ګوندونو څخه د غوښتنو په څیر داسی غوښتنې وضع کړي چې د هغو پر بنسټ دوی باید خپلې دارایی ثبت او د ټاکنو د منډوترړو لپاره دې د پیسو سرچینې او لګښتونه مستند او تصدیق کړي.
- د اداری فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه سپارښتنه کوی چی د ټاکنو خپلواک کمیسیون او د مالی وزارت د اداري فساد پروړاندی د څارنې د ستری اداري په نږدی مرسته باید د سیاسي ګوندونو او ځانګړو نوماندانو عایداتی سرچینې او شتمنۍ تصدیق کړي.

د اداری فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه همدارنګه سپارښتنه کوی چی د ټاکنو خپلواک کمیسیون د خپلو د رایه ورکونکو د مرکزونو کارکونکو ته روزنی ورکړی.

- د رونوالی ارزونو په ډاګه کړی چی په تیرو ټولټاکنو کی د رایه ورکولو د مرکزونو د کارکونکو کمزوری روزنه د فساد او درغلیو لامل ګرځیدلی.
- د اداری فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه سپارښتنه کوی ترڅو د ټاکنو خپلواک کمیسیون د رایه ورکونی د مرکزونو د کارکونکو په روزنه کی نیغ په نیغه برخه واخلی او د څارنی یو اغیزمن پروګرام په لاره واچوی ترڅو ډاډ ترلاسه شی چی د رایه ورکونی د مرکزونو ټول کارکونکی په خپلو دندو باندی پوهیږی.

د اداري فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه د دې لپاره جوړه شوې ترڅو په افغانستان کې د اداري فساد پر وړاندې د مبارزې لپاره ملي او نړیوالې هڅې په خپلواکه توګه وڅاري

- د اداري فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه د اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې سپارښتنې او بنچمارکونه وضع کوي او د هغو د پلی کیدو څخه څارنه کوی تر څو ډاډ تر لاسه شي چې په اغیزمنه توګه پلي کیږي.
- د اداري فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه د اداري فساد پر وړاندې د مبارزې په برخه کې ملي او نړیوالي هڅې په خپلواکه توګه څاري
- د اداري فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه له دریو تجربه لرونکو ملي او نړیوالو کارپوهانو څخه تشکیل شوې ده
- د اداري فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی خپلواکه ګډه کمیټه خلکو، ملي شورا، ولسمشر او نړیوالي ټولنې ته په هرو شپږو میاشتو کې ریپوټ ورکوي.

د لا ډېرو معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره د اداري فساد پروړاندی د څارنی او ارزونی د خپلواکي ګډې کمیټي سره په لاندې پتو اړیکې ټینګې کړئ: +93 (0) 798 750 527 contact@mec.af www.mec.af